

Xalqına, Vətəninə dərinədən bağlı olan ulu Öndər Heydər Əliyevin məqsədli şəkildə böyük siyasətdən uzaqlaşdırılması, Onun tərəfdarlarına qarşı təqiblərin güclənməsi vəziyyəti tamamilə arzuolunmaz bir istiqamətə yönəldirdi. 1991-ci ildə Ayaz Müttəllibovun, 1992-ci ildə Xalq Cəbhəsinin hakimiyyətə gəlməsi ilə respublikada vəziyyət daha da idarəolunmaz hal almağa başladı.

AXC-Müsavat iqtidarı 1992-ci il mayın 14-də hakimiyyəti zorla ələ keçirdi. Amma ölkəni idarə etməkdə tamamilə səriştəsizlik nümayiş etdirirdi. İqtisadiyyat bərhad vəziyyətə düşmüşdü və hər hansı bir sosial inkişafdən söhbət belə gedə bilməzdi. AXC-Müsavat hakimiyyətinin daxilində bir neçə qrup bir-biri ilə mübarizə aparırdı və o qrupların hərəsinin fərqli məqsədi var idi. Azərbaycan daxilində xarici kəşfiyyat orqanları istədikləri kimi hərəkət edir, daxili siyasətə ciddi təsir göstərə bilirdilər. Belə bir ağır durumda qarşıdurmalar 1993-cü ilin əvvəllərindən başlayaraq daha da artdı. Faktiki olaraq, Azərbaycan özünün müstəqilliyini itirmək və parçalanmaq dövrünə qədəm qoymuşdu. Hadisələrin belə gedişatı 1993-cü ilin 4 iyununda hakimiyyətin ayrı-ayrı qolları arasında hərbi qarşıdurmaya gətirib çıxardı. Sürət Hüseynovun başladığı 4 iyun qiyamı həm də Azərbaycanda AXC-Müsavat iqtidarının heç bir təsire və rola malik olmadığını göstəricisi idi. Yenəcə müstəqilliyə qovuşan Azərbaycanda belə acınacaqlı situasiyanın yaranmasının əsas məsuliyyəti AXC-Müsavat cütliyünün üzərinə düşürdü. Səriştəsiz AXC-Müsavat isə hakimiyyəti vəziyyətin daha da ağırlaşması

na yol açan məntiqsiz qərarlar verməkdə davam edirdi. 1993-cü il iyunun 4-də Gəncədə sabiq korpus komandiri və AXC hakimiyyətinin Qarabağ üzrə xüsusi nümayəndəsi Sürət Hüseynovun rəhbərlik etdiyi 709-cu briqadanın ləğvi ilə bağlı qərar imzalandı. Ozamankı müdafiə naziri Dadaş Rzayevin imzaladığı bu əmrə və təhvil-təslim olması barədə qərara tabe olmayan Sürət Hüseynov tabeçiliyindəki qoşun hissəsinin Bakıya doğru istiqamət götürməsi əmrini verdi. Gəncədə, o cümlədən Bakıya qədər bəzi rayonlarda silahlı qarşıdurmalar yaşa-

Xalq nicatını Ulu Öndərdə görürdü

nırdı. 709-cu briqadanı tərksilah etmək üçün Gəncəyə göndərilən Milli Qvardiya hissələri ilə Sürət Hüseynovun rəhbərliyi altında olan silahlı birlik arasında döyüşün baş verməsi isə ölkənin vətəndaş qarşıdurmasına doğru sürükləndiyinin göstəricisi idi. Hakimiyyətdəki qrupların səriştəsizliyi də bu dramatik sonluğa bir az da yaxınlaşdırırdı.

Bu cür çətin zamanda xalqın bütün diqqəti Naxçıvana yönəlmişdi. Hətta belə şəraitdə də muxtar respublikanı qorumağı bacaran, Azərbaycanın xilaskarı Heydər Əliyev ölkənin, dövlətin, xalqın nicatı idi. Respublikanın hər yerində izdihamlı mitinqlər keçirilir, ulu öndər Heydər Əliyevin təcili olaraq Azərbaycanın rəhbərliyinə gəlməsi

tələb olunurdu. Ulu Öndər bu dəfə də xalqın istəyinə biganə qalmayaraq çiyinlərini çox ağır yükün altına verməkdən çəkinmədi. Heydər Əliyev iyunun 9-da Bakıya gəldi, çox qısa müddətdə Azərbaycanda vətəndaş müharibəsinin qarşısını ala bildi. Belə bir vaxtda ümummilli lider Heydər Əliyevin Bakıya gəlişi respublika əhalisində gələcəyə böyük ümidlər yaradı. Ümummilli Lider Milli Məclisin növbəti iclasında Gəncə hadisələri barədə öz qəti sözünü dedi: "Hadisələr dəhşətli-dir, qan tökülüb, cinayət edilib. Bunlar araşdırılmalıdır və bütün qanunu pozmuş adamlar, cinayətdə iştirak etmiş, cinayəti təşkil etmiş adamlar, hansı tərəfdən asılı olmasına baxmayaraq, qanun qarşısında məsuliyyət daşmalıdır".

1993-cü il iyunun 15-də ümummilli liderimiz Heydər Əliyev Azərbaycan Respublikası Ali Sovetinin Sədri seçildi. Beləliklə, Azərbaycan bir əsrdə ikinci dəfə müstəqillik əldə etdiyi bir məqamda tarixin təkrarına - müstəqilliyin itirilməsinə yol vermədi. Məhz ümummilli liderimiz Heydər Əliyev müasir Azərbaycan dövlətinin varlığını qorudu. Prezident İlham Əliyevin vurğuladığı kimi, Azərbaycan xalqının böyük xoşbəxtliyi ondan ibarət idi ki, xalqımız həlledici anlarda düzgün seçim etmişdir, müdriklik göstərmişdir və Ulu Öndərə üz tutub Onu hakimiyyətə dəvət etmişdir.

Beləliklə, Azərbaycan tarixinə faciəvi 4 iyun günündən sonra 15 iyun - Milli Qurtuluş Günü yazıldı. Azərbaycan xalqı Ulu Öndərin Vətənin ağır günündə məsuliyyətdən çəkinməyərək respublikada rəhbərliyə gəlməsini və qısa müddətdə böyük uğurlara imza atmasını həmişə minnətdarlıq hissilə xatırlayacaq.

**Röya RÜSTƏMLİ,
"Respublika".**